

Aanvrager:	Crafts Council Nederland
Titel:	Crafting Changes
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Crafts Council Nederland (CCNL) dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *Crafting Changes*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. CCNL is gevestigd in Utrecht en dient in binnen het landsdeel midden.

CCNL is het landelijk platform en expertisecentrum voor de ontwikkeling en stimulering van het creatieve ambacht en de creatieve maakcultuur. Met diens activiteiten wil CCNL bijdragen aan een gezonde en georganiseerde maaksector in Nederland.

CCNL stelt dat onze wereld voor urgente transities staat: van het drastisch verminderen van fossiele brandstoffen tot het beperken van ons gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Daarnaast is er een groeiende behoefte aan sociale en culturele verbondenheid in onze mondiale samenleving. In deze context zien zij de kracht en de meerwaarde van ambacht als een cruciale schakel voor noodzakelijke maatschappelijke veranderingen. CCNL speelt hierop in door meerjarige onderzoeksprojecten te initiëren met makers, beleidsmakers, musea en bedrijven. Door middel van *learning by doing* herontdekken, ontwikkelen en delen ze waardevolle kennis uit het verleden om innovatieve oplossingen te creëren voor de uitdagingen van vandaag.

De activiteiten bestaan uit *community of practice*, onderzoek, educatie, presentatie, en meet-ups. De Craftsmap en het digitaal archief zijn daarop gericht. CCNL richt zich in 2025-2026 op de volgende thema's: Met *(W)aardewerk* verkennen ze de mogelijkheden voor duurzaam keramiek, met focus op materiaalkeuze, (digitale) technieken, recycling en upcycling. En met de *Borduurschool* creëren ze een infrastructuur voor kennisoverdracht, het ontsluiten van erfgoed, en het vinden van innovatieve en duurzame toepassingen die bijdragen aan sociale en maatschappelijke verbindingen. Het is hun overtuiging dat voor noodzakelijke veranderingen in de samenleving niet alleen de beste hersenen nodig zijn, maar ook de beste handen. Want juist makers kunnen opgaven anders analyseren, duiden en verbeelden. Uit 'het doen' komen andere oplossingen voort dan uit 'het denken'. Denken en doen; beide benaderingen vullen elkaar aan, hebben elkaar nodig en bieden samen perspectief op betere en hoogwaardige oplossingen. De passie die beide benaderingen in zich dragen geeft de kracht voor de verbinding tussen beide. CCNL ziet het als diens opdracht om samen met makers de juiste voorwaarden te scheppen zich verder te ontwikkelen om op die manier een bijdrage te leveren aan de actuele opgaven in de samenleving. In collectieve zin streeft CCNL ernaar de kwaliteit en het belang van de sector naar een hoger plan te tillen.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie laat zich positief uit over de aanvraag van Crafts Council Nederland. Ze spreekt van een helder geschreven voorstel waarin een sterke visie is beschreven en duidelijk naar voren komt waar de organisatie voor staat, wat CCNL doet en waarom dat van belang is. De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde programma als ruim voldoende tot goed. De activiteiten zijn nog globaal ingevuld, maar de voorgestelde thema's en de formats geven vertrouwen in een artistiek interessant programma. Ze vindt de focus op één materiaal zoals het borduurambacht binnen de Borduurschool of de focus op klei binnen het project *(W)aardewerk* sterk en noemt daarbij de aandacht voor duurzaamheid en voor de omgeving van groot

belang. De focus op de kracht en de meerwaarde van ambacht als een cruciale schakel voor noodzakelijke maatschappelijke veranderingen, noemt de commissie daarbij onderscheidend. Ze onderschrijft daarbij de waarde van de platformfunctie en het verbinden van denkers en makers. Al met al laat de commissie zich positief uit over zowel de vakdeskundigheid, de zeggingskracht, als de oorspronkelijkheid die is verbonden met de instelling en het programma.

Ook over de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis is de commissie positief gestemd. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium als ruim voldoende tot goed. Uit het voorstel komt duidelijk naar voren hoe eerdere activiteiten hebben bijgedragen aan de praktijk van de makers. De commissie verwijst onder meer naar *The Linen Project*. Het uitgebreide netwerk, de kennis en de verbindende functie van CCNL zorgen voor een betere zichtbaarheid en hoogwaardige presentatie van *crafts*. De samenwerkingen met onder meer het Keramiekmuseum Princessehof, Wereldmuseum Rotterdam, ArtEZ lectoraat Tactical Design acht de commissie zeer relevant.

De commissie beoordeelt het voorstel op het criterium met betrekking tot de toegankelijkheid als ruim voldoende. Het eigen platform wordt goed bezocht en CCNL zet zich actief in voor diverse samenwerkingen. De commissie vindt het positief dat CCNL zich inzet voor het betrekken van diverse makers en voor een variëteit aan benaderingen. Hoewel het publiek volgens de commissie nog wel heel specifiek is, ziet ze wel nieuwe type doelgroepen zoals de feministische hackers. Het samenstellen van de commissie 'diversiteit en inclusie' om het bereik van diverse makers, alsook van het algemene publiek te verbeteren, noemt ze een positieve ontwikkeling. Ook stelt de commissie dat de materie zich goed leent voor het betrekken van een divers publiek. Ze verwijst in deze context onder meer naar de Borduurschool. Ze had echter wel graag beter zicht gehad op de opzet en vorm van kennisoverdracht hiervan.

De commissie stelt dat de organisatie een kleine omvang heeft en hierdoor een kwetsbare positie heeft. De aanvraag bij het Stimuleringsfonds is substantieel en de financieringsmix voor het aangevraagde activiteitenprogramma is niet erg ruim. Er worden inkomsten uit publiek, sponsoring en samenwerkingen verwacht. Daarnaast wordt nog bij enkele private fondsen en stichtingen aangevraagd. De commissie ziet dat er een nieuwe post op de begroting is opgenomen: prospectie, internationalisering en cross-sectorale samenwerking. Dit heeft tot doel te onderzoeken of Crafts Council met andere (commerciële) sectoren een samenwerking aan kan gaan met als doel om de stichting financieel onafhankelijker te maken. Daarnaast verwacht Crafts Council door het aanstellen van een businessdeveloper de komende vier jaar substantieel meer eigen inkomsten te realiseren waardoor de organisatie meer duurzaam kan worden. Dat is een wenselijke ontwikkeling en de commissie is benieuwd naar het resultaat. De commissie beoordeelt de bedrijfsmatige gezondheid van de instelling als net voldoende.

Over het geheel genomen beoordeelt de commissie het voorstel als voldoende als het gaat om de mate van consistentie in doel en opzet. De commissie spreekt van een gedegen voorstel en ziet dat de organisatie voortbouwt op bestaande werkwijze en formats en geleidelijk professionaliseert. De commissie spreekt vertrouwen uit in een unieke organisatie en een onderscheidend programma binnen het Nederlandse culturele veld.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Crafts Council Nederland te honoreren. Het voorstel scoort over het geheel genomen ruim voldoende op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan een waardevolle bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie in Nederland.